

**Załącznik
do Uchwały Nr 765/2010
Rady Miejskiej w Radomiu
z dnia 28.06.2010**

**PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
DLA GMINY MIASTA RADOMIA**

Radom, maj 2010 r.

Skład zespołu ds. Opracowania programu

dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska
i Rolnictwa U.M. - **Przewodniczący Zespołu**

- Grażyna Krugły

kierownik referatu Przeciwdziałania Zagrożeniom
Środowiska w Wydziale Ochrony Środowiska
i Rolnictwa U.M. - **Z-ca Przewodniczącego**

- Henryk Wójcicki

przedstawiciel Wydziału Ochrony Środowiska
i Rolnictwa U.M. - **Sekretarz Zespołu**

- Beata Pastuszko

przedstawiciel Wydziału Ochrony Środowiska
i Rolnictwa U.M. - **Członek Zespołu**

- Katarzyna Kowalczyk

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	4
2. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego.....	5
3. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki wynikające.....	6
4. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Radomia..	11
5. Finansowe aspekty realizacji programu.....	12
6. Harmonogram rzeczowy realizacji programu.....	13
7. Podsumowanie	14
8. Załączniki.....	15

Spis załączników

1. Wykaz podstawowych aktów prawnych dot. azbestu obowiązujących w Polsce.
2. Wykaz firm posiadających pozwolenie na prowadzenie na terenie Radomia prac, w wyniku których powstają odpady zawierające azbest – stan na dzień 28.02.2010r.
3. Druk informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania
4. Druk informacji o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone

1. Wprowadzenie.

Na świecie znanych jest ponad 5 tys. wyrobów, do produkcji których używano azbestu. Są to głównie wyroby stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociągowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Azbest wykorzystywany był również między innymi przy produkcji sprzętu gospodarstwa domowego, np. kuchenek, piecyków elektrycznych i gazowych, opiekaczy, suszarek do włosów oraz siatek azbestowych. Surowca tego używano także do produkcji farb, pokostów, klejów, smarów, płytek i wykładzin podłogowych oraz koców gaśniczych. W Polsce nie występują złoża azbestu nadające się do górniczej eksploatacji. Azbest stosowany dawniej do produkcji w naszym kraju importowano głównie z byłego ZSRR i Kanady. W latach 70 ubiegłego wieku sprowadzano do kraju ok. 100 tys. ton azbestu rocznie, który wykorzystywano przede wszystkim (ok. 85 %) do wyrobu materiałów budowlanych, pokryć dachowych oraz elewacji budynków. Szacuje się, że na dachach i fasadach budynków oraz w obiektach przemysłowych zamontowanych jest blisko 1.350 mln. m² płyt azbestowych, z czego blisko 90 % stanowią dachowe płyty faliste, zwane popularnie eternitem. W 1980r. z płyt azbestowo-cementowych wykonanych było ok. 45 % pokryć dachowych i fasadowych. Po 15 latach udział tych płyt w nowobudowanych pokryciach dachowych, zmniejszył się o 30%. Znaczącą pozycję w bilansie wyrobów azbestowych stanowią znajdujące się w ziemi i budynkach rury azbestowo-cementowe. Szacuje się, że jest ich ok. 600 tys. ton. Znaczna ilość wyrobów azbestowych stosowana jest w hutnictwie i przemyśle ceramicznym. Jest to ok. 60 tys. ton. Masę będących w użyciu wyrobów małogabarytowych, takich jak uszczelki, kształtki, okładziny hamulcowe czy wyroby włókiennicze, ocenia się na 100 tys. ton.

W latach 1996 – 1997 Gmina Miasta Radomia przy współpracy z Instytutem Techniki Budowlanej w Warszawie, firmą Alex Stewart International of Companies oraz Centralnym Instytutem Ochrony Pracy w Warszawie realizowała eksperymentalny, pilotażowy projekt obejmujący inwentaryzację i neutralizację azbestu w obiektach użyteczności publicznej. W ramach projektu dokonano usunięcia elementów zawierających azbest w następujących obiektach:

- 1) płyt azbestowych z rusztu drewnianego sufitu podwieszanego w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Radomiu,
- 2) uszkodzonych pokryć dachowych zawierających azbest w zasobach mieszkaniowych RTBS „Administrator” w centrum Radomia,

- 3) płyt zawierających azbest z elewacji Publicznego Przedszkola nr 4 w Radomiu,
- 4) elementów zawierających azbest w Przychodni Rejonowej przy ul. Kościuszki 6a,
- 5) pokrycia dachowego wykonanego z eternitu w budynku na działce nr 10 przy ul. Skowrońskiego w Radomiu.

Doświadczenia zebrane podczas realizacji projektu w Radomiu zostały wykorzystane przy opracowaniu prawa powszechnie obowiązującego w Polsce (nowych ustaw i rozporządzeń dotyczących problematyki azbestu).

Potrzeba opracowania Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasta Radomia zawarta została w Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta Radomia.

Celem Programu jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. W programie opisano ogólne mechanizmy oraz zasady pomocy, której Gmina zamierza udzielić osobom fizycznym oraz spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym decydującym się na usunięcie elementów zawierających azbest z budynków lub budowli. Pomoc ta ma na celu zachęcić do podejmowania tego rodzaju działań oraz zmniejszyć ryzyko związane z nieprawidłowym ich wykonaniem.

2. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego

Azbest to nazwa minerału włóknistego występującego w przyrodzie, który wykazuje znaczną wytrzymałość na rozciąganie, źle przewodzi ciepło, ma właściwości dźwiękochłonne i jest względnie odporny na działanie czynników chemicznych.

Te właściwości azbestu sprawiły, że stał się on materiałem bardzo rozpowszechnionym w naszym otoczeniu, znajdując zastosowanie przy wytwarzaniu całej gamy wyrobów przemysłowych, jak i produktów używanych w życiu codziennym.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

„**wyroby miękkie**” - których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000kg/m^3 , to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.

„**wyroby twarde**” - których gęstość objętościowa jest większa niż 1000kg/m^3 , zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie

uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również wskutek naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, azbest znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3 : 1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalone. Ich szkodliwe działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

3. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające

Od 1997r. w na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 1997. Nr 101, poz.628 z póź. zm). W następnych latach wprowadzono szereg

kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Szczegółowy ich wykaz zawiera załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Uzupełnieniem aktów prawnych w przedstawionym zakresie jest „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 lipca 2009r. oraz lokalne programy usuwania azbestu realizowane przez gminy, powiaty i województwa.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku. W sposób szczegółowy określa również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Podstawowe obowiązki organów samorządowych, właścicieli i zarządców nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest, przedstawiono poniżej.

Obowiązki gminy i powiatu :

- opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierającymi azbest),
- gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właścicieli i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- przedkładanie marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest),
- udzielanie zezwoleń na transport odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu).

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,

- sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i dokumentacji miejsca zawierającego azbest,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
- przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,
- sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub prezydentowi miasta (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o :
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zastało zakończone (zał. 4 i 5)
- zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

- uzyskanie pozwolenia, decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
- przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy

zabezpieczeniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,

- opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
 - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza;
 - posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.
 - zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.
- zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w § 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2004r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- złożenie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Warunkiem koniecznym bezpiecznego dla ludzi i środowiska użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest jest rzetelnie sporządzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i ocena ich stanu, określająca, w zależności od rodzaju, stanu i sposobu zastosowania azbestu, stopień pilności wymiany wyrobów zawierających azbest.

Właściciele i zarządcy obiektów zobligowani są do przekazywania marszałkowi województwa i wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania oraz informacji o wyrobach, których wykorzystanie zakończono.

Przepisy w sposób bezpośredni nie precyzują, kto może być wykonawcą prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, biorąc jednak pod uwagę obowiązki jakie postawiono przed wykonawcą, wnioskować należy, że tego typu prace powinna wykonywać wyspecjalizowana jednostka posiadająca stosowne zezwolenia oraz wyposażenie techniczne i socjalne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przez narażeniem na działanie azbestu.

W przypadkach nieprzestrzegania nałożonych na jednostki organizacyjne i osoby fizyczne obowiązków w zakresie bezpiecznego wykorzystania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz obowiązków sprawozdawczości w tym zakresie mają zastosowanie zapisy tytułu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Przewidują one w takich przypadkach odpowiedzialność karną tj. kary aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny orzekane na podstawie przepisów kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia oraz odpowiedzialność administracyjną poprzez wstrzymanie prowadzonej przez podmiot korzystający ze środowiska lub osobę fizyczną działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi.

Ponadto do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko, w tym również powstałe w wyniku postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

4. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Radomia

Określenie szacunkowych ilości azbestu na terenie Radomia.

Na podstawie informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, zgłoszonych do Prezydenta Radomia przez właścicieli i zarządców nieruchomości,

określono ilości oraz miejsca występowania takich wyrobów na terenie Radomia. Zgłoszeń dokonało 278 właścicieli nieruchomości.

Zebrane informacje przedstawiono w poniższych tabelach wraz z zastosowanym przelicznikiem (zgodnie z przelicznikiem przyjętym przez Poradniki dla użytkowników wyrobów azbestowych wydanym przez Ministerstwo Gospodarki, stan prawny na 30 września 2008 r.)

Inwentaryzacja azbestu na terenie miasta Radomia (stan na 30 04. 2010r.)

Rodzaj obiektu	Nazwa podmiotu	Ilość wyrobów zawierających azbest		
		m ²	mb	Mg
Wielorodzinne budynki mieszkalne	SM Ustronie	49284,25	12046,69	
	SM Nasz Dom	2370		
	SM Południe		252	
	SM Łuczniczka		60	
	RTBS Administrator	190		3,24
	RSM im J. Grzeczmarowskiego	360		
Obiekty użyteczności publicznej	Radomski Szpital Specjalistyczny im. dr Tytusa Chałubińskiego	1695		
Budynki jednorodzinne i wielorodzinne oraz gospodarcze zarządzane przez osoby fizyczne		36889,91	9,0	14,672
Budynki i instalacje użytkowane przez podmioty gospodarcze				287
Razem		90789,16	1567,69	304,912

Nazwa wyrobu zawierającego azbest (m²)

- Budynki ocieplone płytami lignocementowymi zawierającymi azbest
- Ścianki pod balkonami azbestowo-cementowe
- Płyty w balustradach balkonowych
- Płyty azbestowo-cementowe faliste, płaskie

- Ścianki podokienne, zsypy
- Osłony balkonowe

Nazwa wyrobu zawierającego azbest (mb)

- Piony burzowe Ø 125
- Rury zsykowe Ø 500
- Rury zsykowe Ø 400

Ilości odpadów po przeliczeniu na jednostki wagowe

Jednostka miary	Ilość wyrobów zawierających azbest	Zastosowany przelicznik	Ilość azbestu po zastosowaniu przelicznika [kg]	
[m ²]	90789,16	1 [m ²] = 11 [kg]	998680,76	
[mb]	1567,69	1 [mb] = 40[kg]	62707,6	
[Mg]	304,912		304912	
RAZEM			[kg]	1366300,36
			[Mg]	1366,30

Szczegółowy wykaz właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów budowlanych, w których występują elementy zawierające azbest jest zawarty w elektronicznej bazie danych opracowanej przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Radomiu. Z analizy przedłożonych informacji wynika, że na terenie Radomia dominują wyroby zawierające azbest w postaci płyt azbestowo-cementowych falistych, tj. ok. 98 %, pozostała ilość azbestu występuje w izolacjach rurociągów.

Inwentaryzacja ta jest podstawą opracowania programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Radomia.

Dane o ilościach wyrobów zawierających azbest uzyskane w wyniku inwentaryzacji są zbieżne z prognozą przyjętą w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami dla m. Radomia.

5. Finansowe aspekty realizacji programu

Źródłami finansowania usuwania azbestu są środki budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministra Gospodarki, środki własne właścicieli obiektów budowlanych, środki funduszy ochrony środowiska, środki własne jednostek samorządowych oraz kredyty.

Środki z krajowych funduszy ochrony środowiska mogą być wykorzystywane m.in. na finansowanie działań dotyczących oczyszczania kraju z azbestu z budynków użyteczności publicznej, jak i nieruchomości właścicieli prywatnych.. Beneficjentami tych środków mogą być jednostki samorządu terytorialnego, które koordynują i zlecają usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Środki finansowe na realizację programu mogą być pozyskiwane z:

- 1) Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ;
- 2) Banku Ochrony Środowiska S.A.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udziela oprocentowanych pożyczek, dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów oraz przyznaje dotacje. W przypadku dotacji na usuwanie azbestu z nieruchomości prywatnych Beneficjentami środków jest jednostka samorządu terytorialnego, która koordynuje i zleca wybranemu w drodze przetargu przedsiębiorcy usuwanie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości prywatnej na zasadzie umowy cywilnoprawnej.

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym specjalizującym się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. BOŚ współpracuje z polskimi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, w tym funduszami i fundacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska. Dzięki temu oferuje szeroką gamę kredytów. Zadania z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest mogą być finansowane poprzez udzielanie następujących rodzajów kredytów:

1) kredyty preferencyjne z dopłatami z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do oprocentowania, charakteryzujące się m.in. niższym od komercyjnego oprocentowaniem i możliwością uzyskania karencji w spłacie kapitału. Warunki udzielania tych kredytów są zróżnicowane, określone w umowie przez konkretny WFOŚiGW (przedsięwzięcie musi wpisywać się w listę priorytetów funduszu);

2) kredyty komercyjne ze środków banków zagranicznych - linia KfW5 (Kreditanstalt für Wiederaufbau) oraz ze środków banku, w tym w ramach porozumień BOŚ ze sprzedawcami i dystrybutorami wyrobów służących ochronie środowiska.

Realizacja programu z w/w źródeł finansowych będzie się odbywać wg obowiązujących zasad udzielania pomocy i regulaminu przeznaczenia środków na dofinansowanie działań z zakresu usuwania azbestu.

W programie założono, że usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu m. Radomia będzie się odbywać przy współdziałaniu Gminy Miasta Radomia. Wsparcie przez Gminę Miasta Radomia dotyczyć będzie sfinansowania kosztów transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest ze środków budżetu Gminy Miasta Radomia.

Warunki i zasady współpracy w zakresie realizacji w/w zadań zostaną szczegółowo określone w Zarządzeniu Prezydenta Miasta Radomia.

Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, przyjęto następujące, średnie jednostkowe koszty wykonania w/w usług wg cen z 2010 r.

- 1) demontaż 1 m² płyt azbestowo-cementowo falistych : od 10 - 20 zł/m² ,
- 2) transport 1 Mg elementów zawierających azbest do składowiska 350zł + VAT/Mg,
- 3) składowanie 1 Mg na składowisku 300zł + VAT/Mg.

Przy ustalaniu kosztów oparto się na informacjach pochodzących od sześciu firm świadczących usługi w zakresie demontażu pokryć dachowych i transportu odpadów azbestowych działających na rynku radomskim.

Informacje te zweryfikowano w innych gminach, które realizują podobne programy (Warszawa, Kraków, Szczecin, Lublin).

Na terenie Radomia wg stanu na dzień 30.04.2010 r. zinwentaryzowano **1366,3 Mg** wyrobów zawierających azbest.

Na podstawie zebranych informacji uzyskanych w czasie 4 lat realizacji programu usuwania azbestu wynika, że średnio rocznie usuwano 160 Mg azbestu.

Przy założeniu, że Gmina Miasta Radomia przejmie zadanie jako własne w zakresie transportu i unieszkodliwiania usuwanego azbestu z terenu Radomia oraz biorąc pod uwagę, że zainteresowanie mieszkańców realizacją programu będzie na tym samym poziomie należy przyjąć:

- koszt transportu i unieszkodliwiania zinwentaryzowanego azbestu wyniesie

$$1366,3 \text{ Mg} \times 650 \text{ zł/Mg} = 888.095 \text{ zł}$$

- szacowany czas usuwania azbestu :

$$1366,3 \text{ Mg} : 160 \text{ Mg/rok} = 8,5 \text{ roku}$$

- szacowane roczne koszty usuwania azbestu ponoszone przez Gminę Miasta Radomia

$$888.095 : 8,5 = 104.818 \text{ zł /rok}$$

Reasumując, każde dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych zminimalizuje koszty ponoszone z budżetu przez Gminę.

6. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji
1.	Opracowanie Zarządzenia Prezydenta Miasta Radomia w sprawie warunków i zasad odbioru azbestu z terenu nieruchomości.	III kwartał 2010
2.	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest	W okresie realizacji Programu
3.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest	–
4.	Monitoring i ocena realizacji programu w ramach Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami	W okresie realizacji Programu

7. Podsumowanie

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zaproponowana przez Gminę forma przejęcia od osób fizycznych (nieprowadzących działalności gospodarczej) właścicieli obiektów i urządzeń zawierających azbest, stawia jako warunek współpracy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenia prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnienie programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją i usuwaniem azbestu. Przewiduje się, że w następnych latach Gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do bieżącej aktualizacji i inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do realizacji przyjętego celu oraz stopniowo eliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia.

Gmina Miasta Radomia przejmie od prywatnych właścicieli nieruchomości odpady zawierające azbest powstałe w danym roku kalendarzowym pod warunkiem, że wymiana pokrycia dachowego lub remont obiektu były wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego, posiadaną opinią Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa zatwierdzającą sposób zagospodarowania odpadów azbestowych oraz wymaganiami określonymi w Zrządzeniu Prezydenta Miasta Radomia w sprawie odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, wytworzonych na terenie miasta Radomia

8. Załączniki.

WYKAZ PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH

regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

I. Ustawy:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.).

W przypadku występowania azbestu (Art. 30 ust. 3) właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 w/w artykułu, jeśli ich realizacja m.in. może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, pogorszenie stanu środowiska bądź pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych.

2. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.)
Zakazuje wprowadzania na polski obszar celny azbestu, wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Zgodnie z ustawą produkcja płyt azbestowo-cementowych została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998 r., a z dniem 28 marca 1999 r. nastąpił zakaz obrotu tymi płytami. Do wyjątków należy azbest i wyroby zawierające azbest dopuszczone do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny spośród wyrobów określonych w załączniku nr 1 do ustawy. Wykaz tych wyrobów określa corocznie Minister właściwy do spraw gospodarki w drodze rozporządzenia. Ustawa reguluje również zagadnienia związane z opieką zdrowotną pracowników, którzy mieli kontakt z azbestem.

3. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1222, jt.).

Ustawa reguluje problematykę dotyczącą substancji i preparatów chemicznych, w tym niebezpiecznych oraz określa warunki, zakazy lub ograniczenia produkcji, wprowadzania do obrotu lub stosowania substancji i preparatów chemicznych, w celu

ochrony przed szkodliwym wpływem tych substancji i preparatów na zdrowie człowieka lub na środowisko.

4.Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.).

Zgodnie z Art. 1 ust. 1 ustawa określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Ustawa określa obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym m.in. odpadów niebezpiecznych. Ustawa reguluje postępowanie w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania, w tym składowania odpadów, a także wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące składowisk odpadów. Ustawa wprowadza obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Ustawa określa m.in. zakres planów gospodarki odpadami, sposób ich opiniowania i sposób monitorowania, zasadę spójności planu z planem wyższego szczebla oraz określa rodzaj odpadów, które powinny być ujęte na każdym szczeblu ich opracowania.

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie zmiany ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 175, poz. 1458).

6.Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)

Zgodnie z Art. 1 ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju. Ustawa reguluje m.in. opracowanie programów ochrony środowiska, prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, postępowanie w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem i sposób postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska, ochronę powierzchni ziemi, przeciwdziałania zanieczyszczeniom w tym: konieczność oznaczenia instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest oraz miejsc, w których on się znajduje, konieczność dokumentowania informacji dotyczącej m.in. występowania azbestu.

7. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.). Ustawa reguluje sposób postępowania oraz obowiązki podmiotów określanych ustawą. Art. 54 ustawy odnosi się do odpowiednich zapisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Ustawa udziela delegacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do określenia w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw środowiska - sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

8. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm).

Ustawa reguluje zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem oraz organy właściwe do sprawowania nadzoru i kontroli w tych sprawach. Przewóz materiałów niebezpiecznych w kraju określają przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Przepisy umowy ADR oraz ustawy określają warunki załadunku i wyładunku oraz przewozu odpadów niebezpiecznych. Wymagane są świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu materiałów niebezpiecznych wydane przez upoważnioną stację kontroli pojazdów oraz szkolenie kierowcy pojazdów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych.

9. Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 72).

II. Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:

- 06 07 01* - Odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04* - Odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - Odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo -azbestowych,
- 15 01 11* - Opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - Zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest.
- 17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1736).

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. Nr 152, poz. 1737)

4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 161, poz.1335).

5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439).

6. **Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nie selektywny** (Dz. U. Nr 191, poz. 1595).
7. **Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy** (Dz. U. z 2002 r. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).
8. **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu** (Dz. U. z 2003 r. Nr 1, poz. 12).
9. **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu i sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów** (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).
10. **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych** (Dz. U. z 2002 r. Nr 236, poz. 1986)
11. **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych** (Dz. U. z 2002 r. Nr 237, poz. 2011 z późn. zm.).
12. **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów** (Dz. U. z 2003 r. Nr 61, poz. 549 z późn. zm.).
13. **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia** (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).
14. **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest** (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1876 z późn. zm.).

15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71 poz. 649).
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. z 2005 r. Nr 186, poz. 1553 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).
19. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2003 r. Nr 61, poz. 549 z późn. zm.).
21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).
22. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1876 z późn. zm.).

23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71 poz. 649).

24. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. z 2005 r. Nr 186, poz. 1553 z późn. zm.).

25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).

III. ZARZĄDZENIA:

1. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielonych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 23).

WYKAZ

przedsiębiorców, którzy uzyskali pozwolenie na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania odpadów zawierających azbest na terenie Miasta Radomia na podstawie art.17 ustawy o odpadach (Dz. .U. z 2001r.,nr 62, poz.628 z późn. zm.) – stan na dzień 13.10.2005 r.

Stan na 28 luty 2010

	nazwa przedsiębiorstwa	kontakt	nr decyzji	ważna do:
1	P.P.H.U. „GRAMA” Piotr Grabowski oś.Gen.Maczka 17/5 37-100 Łańcut	8521551, 8590040, 606 966 915	OŚR.II.b.7660/O/30/0 3	31.03.2013r.
2	Centrum Gospodarki Odpadami Azbestu i Recyklingu „CARO” ul.Bohaterów Monte Casino 4/12, 22-400 Zamość	084 627 30 13 608 435 133	OŚR.II.b.7660/O/16/0 3	28.02.2013r.
3	Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych Antykorozyjnych „TERMOEXPORT”, ul. Żurawia 24/7 00-515 Warszawa	022 821 34 67 022 621 21 97 022 621 40 64 022 821 41 75	OŚR.II.b.7660/O/33/0 3	31.03.2013r.
4	Firma Usługowo-Handlowa „WOD- PRZEM”, ul.Sokoła 34 87-100 Toruń	262 08 35 601 164 800	OŚR.II.b.7660/82/03	31.10.2013
5	Zakład Remontowo-Budowlany „AMBROŻY” Sp. Jawna, ul. Meissnera 1/3 lok.222 Warszawa	022 831 07 64	OŚR.II.b.7660/91/03	31.11.2013
6	P.P.H.U. „TERMO” Maciej Kowalczyk ul.Hubska 117/11 50-501 Wrocław	071 373 60 17 071 373 60 19	OŚR.II.b.7660/95/03	30.11.2013
7	P.P.H.U. „NESTOR” Adam Tyczyński ul. I. Kraszewskiego 1/7 26-600 Radom	048 340 73 79 048 618 01 29 603 860 895	OŚR.II.b.7660/O/97/0 3	30.11.2013r.
8	Przedsiębiorstwo Budowlane „BUDOCEX” ul. Młoda 28 25-619 Kielce	041 368 40 95 041 345 28 72 w.24	OŚR.II.b.7660/101/03	31.12.2013r.
9	P.P.U.H. „TADROBEX”, ul. Kwiatowa 37 26-600 Radom	048 365 36 99	OŚR.II.UM.7660/33/0 4	31.03.2014r.
10	Zakład Budowlano Usługowo Handlowy Jerzy Michalski , ul. M.C.Skłódowskiej 17Am10 26-600 Radom		OŚR.II.AG.7660- 41/04	15.04.2014r.
11	Firma Remontowo-Budowlana „UTIL” Stanisław Zasłona ,	032 642 03 11, 600 290 778	OŚR.II.UM.7660/50/0 4	30.04.2014r.

	Ryczówek ul.Dolna 8, 32-310 Klucze			
12	Firma Budowlano-Uslugowa „WIATROBUD” J.Wiatrak&P.Moraczewski, ul. Limanowskiego 47 26-600 Radom	048 331 12 70	OŚR.II.UM.7660/99/0 4	15.08.2014r.
13	Zakład Remontowo-Budowlany Instalatorstwo Elektryczne Krzysztof Wodecki, ul. Dekarska 16m1 26-600 Radom	607 373 626	OŚR.II.AG.7660- 102/04	15.08.2014r.
14	„INWEST”Sp. z o.o. ul.Traugutta 1, 44-100 Gliwice	32/279 0779..80, 3313395	OŚR.II.AG.7660- 107/04	31.08.2014r.
15	„RAMID” Mirosław Dec, ul.A.Kowalskiego1/54, 03-288Warszawa	022 525 25 55 509 199 9917	OŚR.II.AG.7660-7/05	31.12.2014r.
16	P.P.H.„Multibau”Andrzej Koczkoń, ul.R.Mielczarskiego8, 26-600 Radom	048 364 26 11 606 489 492	OŚR.II.7660-10/05	28.02.2015r.
17	P.H.U.„JUKO” Jerzy Szczukocki s.c., ul.1-go Maja 25 97-300 Piotrków Trybunalski	044 649 94 23 044 649 94 24 732 696 365	OŚR.II.UM.7660-25	15.03.2015r.
18	Zakład Remontowo-Budowlanyi, Stanisław Michalski, ul.A.Struga 76/13. 26-600 Radom	048 344 78 19 607 160 449	OŚR.II.AG.7660- 42/05	15.05.2015r.
19	PPHU „GAJAWI”Gabriel Rogut, ul.A.Odyńca 24, 93-150 Łódź	501 0281 53	OŚR.II.AG.7660- 47/05	31.05.2015r.
20	R&Mpletac Sp.z o.o., ul.TKościuszki19, 63-500 Ostrzeszów	062 587 01 00 062 586 17 00	OŚR.II.AG.7660- 58/05	31.06.2015r.
21	PPHU„ABBA-EKOMED”Sp.z o.o., ul.Moniuszki 11/13, 87-100 Toruń	056 651 36 67 056 651 40 08	OŚR.II.UM.7660- 56/05	31.05.2015r.
22	„ALBEKO” Singer Sp.J. 87-510Kotowy, Gm.Skrwilno	054 280 02 88	OŚR.II.UM.7660- 67/05	01.01.2015r.
23	Transport-Metalurgia Sp. z o.o., ul.Reymonta 62, 97-500Radomsko	044 685 41 35 044 685 42385	OŚR.II.UM.7660/71/0 5	30.06.2015r.
24	ALGADER HOFMAN Sp. Z o.o., ul.Wólczyńska 133bud.11B, 01-919 Warszawa	022 864 94 97 022 864 94 99 022 834 75 80 022 834 73 53 022 864 98 12	OŚR.II.AG.7660- 79/05	31.08.2015r.
25	Przedsiębiorstwo Usług Wodno- Budowlanych„WOD-BUD” Sp. z o.o. ul.Piłsudskiego 14, 23-200 Kraśnik	081 825 26 05 081 825 24 76	OŚR.II.AG.7660- 80/05	31.08.2005r.
26	Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych „ALMAX” Sp. z o.o., ul. Wrocławska 3 26-600 Radom	048 363 40 25 048 362 88 42 fax 048 340 13 00	OŚR.II.UM.7660/81/0 5	31.08.2015r.
27	P.P.H.U.„KAN-POL”, Iwona Łosiewicz, ul. Storczykowa 30. 20-143 Lublin	506 181 850 081 534 31 15	OŚR.II.AG.7660- 89/05	30.10.2015r
28	Usługi Remontowo-Budowlane Jan Lorek 26-706 Tczów nr 88	048 676 82 20	OŚR.II.UM.7660/110/ 05	31.10.2015r.

29	Zakład Remontowo-Budowlany Marian Kozak ul. Biała 6A 26-600 Radom	048 365 60 79 048 365 10 79	OŚR.II.UM.7660/114/ 05	30.11.2015r.
30	Przedsiębiorstwo Remontowo- Budowlane „ZAWISZA” Jerzy Zawisza, ul. Limanowskiego 31 26-600 Radom		OŚR.II.UM.7660-7/06	31.01.2016r.
31	Buhck Recycling Sp. z o.o., ul.Romana Maya 1, 61-371 Poznań	616 502 301 616 502 319	OŚR.II.AG.7660- 10/06	28.02.2016r.
32	AZ BEST Sp. z o.o., ul. A.W.Locci 30, 02-928 Warszawa	022 842 60 55	OŚR.II.AG.7660- 12/06	28.02.2016r.
33	Zakład Usług, Produkcji i Handlu, Jan Górliński, ul. Moniuszki 85, 06-200 Maków –Mazowiecki	029 717 04 67 606640377	OŚR.II.UM.7660- 13/06	28.02.2016r.
34	Brodowski Tomasz „LINTECH” Zakład Remontowo Budowlany, Specjalistyczne Usługi Wysokościowe, ul.Idalińska 39/1 26-600 Radom	048 365 39 79	OŚR.II.UM.7660- 14/06	28.02.2016r.
35	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe „POL- BUD”s.c. Okrój Elżbieta, Okrój Grzegorz, ul. Gen. Wł. Andersa 3m75, 26-600 Radom	048 344 96 34	OŚR.II.UM.7660- 17/06	31.12.2015r.
36	CHEMPOL Sp.z o.o. Dobrów 8, 28-142 Tuczępy	015 8642446, 015 8643404	OŚR.II.AG.7660- 15/06	28.02.2016r.
37	Spe-Bau Sp. z o.o. Specjalistyczne prace budowlane, biuro ul.Grabiszyńska 163, 53-439 Wrocław	071 3614612	OŚR.II.AG.7660- 18/06	28.02.2016r.
38	Zakład Usługowy Ciesielstwo, Dekarstwo, Blacharstwo, Roman Piwowarczyk, Modrzejowice 76, 26-640 Skaryszew	048 610 37 84	OŚR.II.AG.7660- 24/06	31.03.2016r.
39	P.P.U.H. „BUDMAR” s.c.E.Marszałek, M.Marszałek, ul. Kruczkowskiego 4 26-600 Radom	048 360 54 33	OŚR.II.UM.7660- 28/06	31.03.2016r.
40	Przedsiębiorstwo Projektowo- Wdrożeniowe „AWAT” Sp. z o.o., Kaliskiego 9. 01-476 Warszawa	022 683 92 48 022 683 91 63 022 683 91 78 fax 022 666 89 41	OŚR.II.AG.7660- 30/06	15.04.2016r
41	„Santa-EKO”, T.Zych, I. Rutkowska Sp. j. ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz	015 823 69 41 015 832 63 31 606 814 302	OŚR.II.AG.7660- 32/06	30.04.2016r.
42	„SELL-BUD”Sp. z o.o., ul. Zagnańska 71, 25-953 Kielce, ul.Warszawska 149, 26-600 Radom	048 385 01 90 048 333 08 48 fax 048 333 08 49	OŚR.II.AG.7660- 35/06	30.05.2016r.
43	Usługi Blacharsko-Dekarskie Bożena Kaleta, ul. Halinowska 5Am1 26-600 Radom	048 331 06 34	OŚR.II.AG.7660- 39/06	30.04.2016r.

44	P.P.H.U. „EKO-MIX” K.A.Spurek, ul. Grabiszyńska 163, 50-950 Wrocław	071 332 41 61, 071 361 30 41- 43w.231, fax 071 332 45 00	OŚR.II.AG.7660- 47/06	31.05.2016r.
45	Zakład Usługowo-Handlowy Jan Stefański, ul. Cisowa 2 m 13 26-600 Radom	048 331 60 83 600 645 384	OŚR.II. AG.7660- 55/06	30.06.2016r.
46	PPU-MECHATRONIK P. Kosak, P.Kosak, Górki Szczukowskie 1, 26-065 Piekoszów	041 335 84 04 fax 041 335 84 04	OŚR.II.AG.7660- 59/06	30.06.2006r.
47	POLONICA Sp. z o.o., ul. 1Maja 191, 25-655 Kielce	041 361 10 69	OŚR.II.AG.7660- 60/06	31.07.2016r.
48	DACH SERVICE Marcin Olczykowski, ul.Polna 8m15, 26-800 Białobrzegi	601 204 579	OŚR.II.AG. 7660- 64/06	31.07.2016r.
49	USŁUGI DEKARSKIE Stanisław Gozdur Bąkowa 158, 27-310 Ciepiałów		OŚR.II.UM.7660- 72/06	15.09.2016r.
50	Przedsiębiorstwo Budowlano- Handlowe „REMAR” Rafał Makowski, ul.J.Brandta 48 26-681 Orońsko,	603 607 859	OŚR.II.UM.7660- 73/06	31.08.2016r
51	„SELL-BUD INWEST” sp.c. T. Mucha, S. Kozłowski, Ł. Łukaszewicz ul.Zagnańska 71 25-953 Kielce,	041 331 25 13	OŚR.II.UM.7660- 75/06	31.08.2016r.
52	Zakład Budowlano-Montażowy „TERBUD” Dylom Janusz, ul.Bydgoska 2 p1 26-600 Radom	048 363 72 76 608 462 439	OŚR.II.UM.7660- 76/06	15.09.2016r.
53	„RIS KOTES”s.c. R.Kotowski, M.Włodarczyk, ul.Kurpińskiego 22 26-600 Radom	606 804 313 509 200 006	OŚR.II.AG.7660-4/07	31.01.2017r.
54	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ZACH-UTYL”, Górki Szczukowskie 1, 26-065 Piekoszów	041 331 71 10	OŚR.II.AG.7660- 16/07	31.03.2017r.
55	Zakład Usług Komunalnych, ul.Sucha 15 26-600 Radom	048 331 03 04 048 331 02 74	OŚR.II.AG.7660- 23/07	31.04.2017r.
56	„GOBET” Mariusz Gościński Dziurów, ul. Słoneczna 6 27-230 Brody		OŚR.II.AG.7660- 31/07	31.07.2017r.
57	Stanisławek Cezary „CZARBUD” Usługi Remontowo-Budowlane ul. Komandosów 4 m 28	0604641251	OŚR.II.UM.7660- 40/08	30.06.2018r.
58	Firma Budowlano-Handlowa Łukasz Piwowarczyk Modrzejowice 76 26-640 Skaryszew	664417015	OŚR.II.AG.7660- 15/09	29.02.2019r.
69	Usługowy Zakład Blacharsko- Dekarski Piotr Wójcik ul.D.Czachowskiego 15 m 47	604942181	OŚR.II.AG.7660- 40/09	30.06.2019r.
60	„AB” Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe Sp. z o.o. Radom ul.Focha 11	048 3636787	OŚR.II.UM.7669- 42/09	30.06.2019r.

61	Jacek Kicior Radom ul.Armi Krajowej 1 m 1		OŚR.II.AG.7660- 55/09	31.08.2009r.
62	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „AGET” Szpak Zygmunt	509562726 693696574	OŚR.II.AG.7660- 60/09	28.10.2009r.
63.	GEOTRADE Sp. z o.o. ul.Trzebnicka 88/1A 50-231 Wrocław	071 7921503; 7921505	OŚR.II.UM.7660- 66/09	09.12.2009r.
64.	Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowo-Produkcyjne „EURO- GAZ” Łódź,Wierzbicka,Nawrot, Wierzbicki Spółka Jawna, Zgórsko 31A, 26-052 .Sitkówka - Nowiny	041 3465187	OŚR.II.UM.7660-7/10	19.01.2010r.

Urząd Miejski w Radomiu
Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa

ul. Kilińskiego 30, 26 – 600 Radom

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH
WYKORZYSTYWANIA**

(opracowana na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska /Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm./ oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 października 2003 r w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest / Dz.U.03.192.1876 z póź. zm. /).

1. Miejsce, adres

.....
.....

2. Właściciel/zarządca/użytkownik*):

a) osoba prawna - nazwa, adres

b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres

3. Tytuł własności

4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾

5. Ilość (m², tony)³⁾

6. Termin rozpoczęcia eksploatacji wyrobu :

7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:

a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu

b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji

8. Inne istotne informacje o wyrobach⁴⁾

.....

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione, w tym papier i tektura.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).

4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Urząd Miejski w Radomiu
Wydział Ochrony Środowiska
i Rolnictwa
ul. Kilińskiego 30, 26 –600 Radom

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST1),
KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

(opracowana na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska /Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.2/ oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 października 2003 r w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest / Dz.U.03.192.1876 z późn. zm /).

1. Miejsce, adres
2. Właściciel/zarządca*):
 - a) osoba prawna - nazwa, adres,
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu2)
5. Ilość (m2, tony)3)
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:
- a) sposób
- b) przez kogo
- c) termin
8. Inne istotne informacje4)

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.